ITTES 2018

6. International Instructional Technologies & Teacher Education Symposium

12-14 September 2018 Trakya University / Edirne

Book of Proceedings

6. Uluslararası Öğretim Teknolojileri ve Öğretmen Eğitimi Sempozyumu
Trakya Üniversitesi, Edirne, TR 2018

6th International Instructional Technologies and Teacher Education Symposium
Trakya University, Edirne, TR 2018

Amaç ve Kapsam

6. Uluslararası Öğretim Teknolojileri ve Öğretmen Eğitimi Sempozyumu'nda ele alınacak konular kapsamında, akademisyenlerin, öğretmenlerin, genel olarak ilgili tüm bilim insanlarının katılımı ile öğretim teknolojileri ve öğretmen eğitimi konuları çerçevesinde alana katkı getirecek bilgi ve deneyim paylaşımının sağlanması amaçlanmaktadır. Sempozyumda ele alınacak konuların genel olarak öğretim teknolojileri ve öğretmen eğitimi bağlamında olması beklenmektedir. Bu temelde sempozyum kapsamında ele alınabilecek bazı konular, aşağıdaki başlıklarla sınırlı olmamak kaydıyla, şöyle sıralanabilir:

- 21. Yüzyıl Becerileri
- Açık ve Uzaktan Eğitim
- Bilişim Teknolojileri ve Eğitimi
- Çoklu Ortam Tasarım ve Uygulamaları
- FeTeMM (Fen, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) Eğitimi
- Kodlama Öğretimi
- Oyun Temelli Öğrenme, Oyunlaştırma
- Öğretim Tasarımı
- Öğretim Teknolojisi Araştırma Eğilimleri ve Sorunlar
- Mobil Öğrenme
- Özel Eğitim ve Teknoloji
- Sanal ve Arttırılmış Gerçeklik Uygulamaları
- Eğitimde Teknoloji Entegrasyonu, Modeller ve Uygulamalar
- Dijital Okuryazarlıklar
- Bilişim ve Etik
- Sosyal Ağlar ve Öğrenme
- Yaşam Boyu Öğrenme

Kurullar

ONUR KURULU
Prof.Dr. Erhan TABAKOĞLU, Trakya Üniversitesi Rektörü, Türkiye
Prof.Dr. Rıdvan CANIM, Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı, Türkiye

DANIŞMA KURULU
Prof.Dr. Abdullah KUZU, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Arif ALTUN, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Asaf VAROL, Fırat Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Buket AKKOYUNLU, Çankaya Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Deniz DERYAKULU, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Eralp Hüseyin ALTUN, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Ercan AKPINAR, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Feza ORHAN, Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hafize KESER, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Halil İbrahim BÜLBÜL, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Halil İbrahim YALIN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hasan KARAL, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hatice Ferhan ODABAŞI, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hüseyin UZUNBOYLU, Yakın Doğu Üniversitesi, KKTC
Prof.Dr. Mukaddes ERDEM, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Petar Dinev PETROV, Trakia Üniversitesi, Bulgaristan
Prof.Dr. Petek AŞKAR, Türkiye
Prof.Dr. Rupert WEGERIF, Cambridge Üniversitesi, İngiltere
Prof.Dr. Soner YILDIRIM, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Servet BAYRAM, Yeditepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Süleyman Sadi SEFEROĞLU, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr.Tolga GÜYER, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Vladimir SIMOVİC, Zagreb Üniversitesi, Hırvatistan
Prof.Dr. Yasemin KOÇAK USLUEL, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Yaşar ÖZDEN, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Yavuz AKPINAR, Boğaziçi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Yüksel GÖKTAŞ, Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Elena Vitalievna LAVRENTSOVA, Trakia Üniversitesi, Bulgaristan
Doç.Dr. Hristo Ivanov SALDZHIEV, Trakia Üniversitesi, Bulgaristan

BİLİM KURULU
Prof.Dr. Abdullah KUZU, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Arif ALTUN, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Asaf VAROL, Fırat Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Aslan GÜLCÜ, Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Aytekin İŞMAN, Sakarya Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Buket AKKOYUNLU, Çankaya Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Coşkun BAYRAK, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Deniz DERYAKULU, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Ebru KILIÇ ÇAKMAK, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Eralp Hüseyin ALTUN, Ege Üniversitesi, Türkiye

Prof.Dr. Erkan TEKİNARSLAN, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Feza ORHAN, Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hafize KESER, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hakan TÜZÜN, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Halil YURDUGÜL, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Halil İbrahim BÜLBÜL, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Halil İbrahim YALIN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hasan KARAL, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hatice Ferhan ODABAŞI, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Hüseyin UZUNBOYLU, Yakın Doğu Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. İsmail İPEK, İstanbul Aydın Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Kürşat ÇAĞILTAY, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Mehmet Ali SALAHLI, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Mukaddes ERDEM, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Nurettin ŞİMŞEK, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Petar Dinev PETROV, Trakia Üniversitesi, Bulgaristan
Prof.Dr. Petek AŞKAR, Türkiye
Prof. Rupert WEGERIF, Cambridge Üniversitesi, İngiltere
Prof.Dr. Selçuk KARAMAN, Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Serçin KARATAŞ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Servet BAYRAM, Yeditepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Soner YILDIRIM, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Süleyman Sadi SEFEROĞLU, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Şirin KARADENİZ, Bahçeşehir Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Tevfik Volkan YÜZER, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Tolga GÜYER, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Vladimir SIMOVİC, Zagreb Üniversitesi, Hırvatistan
Prof.Dr. Yasemin KOÇAK USLUEL, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Yasemin GÜLBAHAR GÜVEN, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Yavuz AKBULUT, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Yavuz AKPINAR, Boğaziçi Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Yaşar ÖZDEN, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Yüksel GÖKTAŞ, Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Prof.Dr. Zahide YILDIRIM, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Adile Aşkım KURT, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Ahmet Naci ÇOKLAR, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Ahmet TEKİN, Fırat Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Alev ÖZKÖK, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Aslıhan TÜFEKÇİ, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Bahar BARAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Bünyamin ATICI, Fırat Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Elena Vitalievna LAVRENTSOVA, Trakia Üniversitesi, Bulgaristan
Doç.Dr. Engin KURŞUN, Atatürk Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Ercan TOP, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Erman YÜKSELTÜRK, Kırıkkale Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Ertuğrul USTA, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Hasan ÇAKIR, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Hatice Sancar TOKMAK, Mersin Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Hristo Ivanov SALDZHIEV, Trakia Üniversitesi, Bulgaristan

Doç.Dr. Işıl KABAKÇI YURDAKUL, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. İbrahim ÇETİN, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Jale İPEK, Ege Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Mariana LAMBOVA, Paisii Hilendarski Üniversitesi, Bulgaristan
Doç.Dr. Mehmet Barış HORZUM, Sakarya Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Mehmet FIRAT, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Mübin KIYICI, Sakarya Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Necmi EŞGİ, Gazi Osman Paşa Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Nesrin ÖZDENER DÖNMEZ, Marmara Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Nilgün ÖZDAMAR, Anadolu Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Ömer Faruk URSAVAŞ, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Özden Şahin İZMİRLİ, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Özlem ÇAKIR, Ankara Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Recep ÇAKIR, Amasya Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Sami ŞAHİN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Serhat Bahadır KERT, Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Serkan ŞENDAĞ, Mersin Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Sibel SOMYÜREK, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Sylvia MLADENOVA, Paisii Hilendarski Üniversitesi, Bulgaristan
Doç.Dr. Şehnaz BALTACI GÖKTALAY, Uludağ Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Şerife AK, Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Tarık KIŞLA, Ege Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Ünal ÇAKIROĞLU, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Yalın Kılıç TÜREL, Fırat Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Yasemin DEMİRARSLAN ÇEVİK, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Yusuf Levent ŞAHİN, Anadolu Üniversitesi, Türkiye

Düzenleme Kurulu
Doç.Dr. Cem ÇUHADAR, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Hasan ÖZGÜR, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Nilgün TOSUN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Tuncer BÜLBÜL, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Doç.Dr. Yılmaz ÇAKICI, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Deniz Mertkan GEZGİN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Fatma AKGÜN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Murat ÇELTEK, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Muharrem ÖZDEN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yar Ali METE, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım TUĞLU, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Emre GÜVENDİR, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ILGAZ, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Hakan GÜLDAL, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Öğr.Gör. Tonguç BAŞARAN, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Arş.Gör.Dr. Ali BATTAL, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Arş.Gör.Dr. Erdem DEMİRÖZ, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Arş.Gör.Dr. İhsan METİNNAM, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Arş.Gör. Can MIHCI, Trakya Üniversitesi, Türkiye
Yıldıray ERCAN, Trakya Üniversitesi, Türkiye

İÇİNDEKİLER

Resim iş eğitimi bölümü öğrencilerinin dijital oyun oynadıkları platformların dağılımı ve oynama sıklıkları
*Ülkü **ÜLKER**, Halil İbrahim **BÜLBÜL*** *15*

Eğitim uygulamalarında yapay zeka: Bir derleme
*Selcan **KAYAHAN*** *20*

Pedagojik formasyon sertifika programına katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları
*Battal **GÖLDAĞ*** *24*

Öğretmenlerin siber aylaklık düzeyleri ile mobil bağımlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi
*Mustafa Serkan **GÜNBATAR**, Ezgi **PEKEL**, Barış **TURAN*** *32*

Meslek yüksek okulu öğretim elemanlarının derslerinde kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri
*Meryem **DEMİR GÜLDAL*** *37*

Mühendislik eğitiminde malzeme biliminin yeri
*Meryem **DEMİR GÜLDAL**, Nuray **BEKÖZ ÜLLEN*** *43*

İstatistiksel olarak manidar çalışmaların pratik anlamlılığı: Eğitim araştırmalarında etki büyüklüğünün rapor edilme durumunun incelenmesi
*Yeşim **ÖZER ÖZKAN**, Meltem **ACAR GÜVENDİR**, Sümeyra **ŞENYURT*** *47*

Öğretmenlerin eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterlikleri
*Mustafa Serkan **GÜNBATAR**, İrem **ASLAN**, Buse **EKİCİ**, Talip **YILMAZ*** *53*

Mobil sözlük uygulamalarının Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük ile uyumu
*Taha Yasir **CEVHER**, Elif **KURT**, Nazmi **ARSLAN*** *58*

Dinamik geometri ortamında çokgenlerin açıları üzerine bir çalışma
*Kazım Çağlar **ŞENGÜN**, Süha **YILMAZ*** *63*

Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin geometrik şekillerde yükseklik çizme çabalarının incelenmesi
*Kazım Çağlar **ŞENGÜN**, Süha **YILMAZ*** *69*

BÖTE öğretmen adaylarının internet bağımlılığı algıları
*Şirin **ŞİRİNOV**, Erhan **ŞENGEL*** *74*

Uzaktan eğitim tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin programlarına ilişkin görüşleri: Bartın Üniversitesi örneği
*Murat **DEBBAĞ**, Mustafa **FİDAN**, Barış **ÇUKURBAŞI*** *79*

Resimli çocuk kitaplarında çocuk hakları
*Münevver **CAN YAŞAR** , Nezahat Hamiden **KARACA** , Ümit Ü. **KAYA** , Gürbüz **OCAK*** *84*

Çevrimiçi öğrenme ortamlarında mizah kullanımının öğrenci bağlılığına etkisi
*Fatih **ERDOĞDU**, Seyfullah **GÖKOĞLU**, Ünal **ÇAKIROĞLU*** *89*

Çevrimiçi öğrenme ortamlarında mizah: Öğrenilenler ne kadar güldürücü?

Öğretmenlerin eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterlikleri

Mustafa Serkan **GÜNBATAR**[a], İrem **ASLAN**[b], Buse **EKİCİ**[c], Talip **YILMAZ**[d]

Özet

Bu araştırmanın amacı, Van ilindeki öğretmenlerin eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterliklerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırma ilişkisel tarama deseninde yürütülmüştür. Araştırmaya Van ilinin Çatak, Muradiye, İpekyolu, Tuşba ve Edremit ilçelerinde görev yapan öğretmenler katılmıştır (n=266). Çalışmada Şimşek ve Yazar (2016) tarafından geliştirilen ETSYÖ kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin ETSYÖ ölçümleri cinsiyete, yaşa, öğrenim durumuna, okulda etkileşimli tahta ve ya internet bağlantısı bulunup bulunmama durumuna, görev yılına ve sosyal ağ kullanıp kullanmama durumuna göre anlamlı düzeyde farklılaşmazken; branşa, görev yapılan ilçeye ve okul/kurum türüne göre anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim teknolojisi; eğitim teknolojisi standartları; teknoloji öz yeterliliği; bilgisayar kullanım öz yeterliliği..*

1. GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz çağda bilgi ve iletişim teknolojileri alanında oldukça hızlı gelişmeler yaşanmaktadır. Teknolojinin her geçen gün hayatın her alanında yaygınlaşması insanların ihtiyaçlarının da değişmesine neden olmaktadır (Çağıltay ve Göktaş 2016). Değişen ihtiyaçların eğitim ortamlarına da yansımaları bulunmaktadır. Günümüzde teknolojinin eğitime etkisi noktasında ilk akla gelen bilgisayar ve bilgisayar teknolojisidir (Baş, 2011). Bilgisayar ve bilgisayar teknolojisini iyi kullanmak kadar doğru kullanabilmek, bunu amaçtan çok araç haline getirebilmek gerekmektedir. Bu noktada, hiç şüphesiz başarının değişmeyen ögesi öğretmendir. Bilgi toplumunda öğretmen, öğrenme-öğretme sürecini örgütleyen, öğrenme fırsatları oluşturan, öğrenmeye danışmanlık yapan, öğrenme sürecinde paydaş, öğrenciyle bilgi kaynakları arasında bir arabulucu gibi roller üstlenmektedir (Özarslan, 208). Dolayısıyla öğretmenlerin, teknolojiyi kendi hayatlarında uygulayacak şekilde yetiştirilmesi, eğitimin her alanında teknolojiyi doğru şekilde kullanabilecek yeterliliğe ulaşması sağlanmalıdır (Karasar, 2016). Teknolojiden istenilen faydanın sağlanabilmesi için de öğretmenlerin teknolojiye ilişkin algı ve tutumlarının olumlu yönde olması, teknolojiyi kullanmaları ve teknolojiyi eğitime etkili bir şekilde entegre etmeleri önem taşımaktadır (Günüç, 2016). Bilgisayar öz-yeterliliği yüksek olan öğretmenler bilgisayar kullanmayı deneme yanılma yoluyla öğrenebilmektedirler (Seferoğlu ve Akbıyık, 2005) ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile eğitim teknolojisi standartları öz-yeterlikleri ilişkilidir (Özçiftçi ve Çakır, 2015). Dolayısıyla eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterliliği yüksek olan öğretmenlerin yeniliğe açık olmaları, teknolojiyi sınıf içi etkinliklerinde kullanmaları beklenen bir durumdur.

[a] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van-TÜRKİYE, e-posta: mustafaserkan@yyu.edu.tr
[b] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van-TÜRKİYE, e-posta: iras90@hotmail.com
[c] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van-TÜRKİYE, e-posta: buse.ekici.244978@gmail.com
[d] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van-TÜRKİYE, e-posta: talipyilmaz21@hotmail.com

Öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik öz-yeterlilik algıları farklılaşmamaktadır (Yılmaz, Gerçe, Köseoğlu ve Soran, 2006) ve cinsiyet değişkeni açısından da durum benzerdir (Ulucan ve Karabulut, 2012). Fakat meslek hayatına atıldıktan sonra durum değişmektedir. Teknolojiye yönelik öz-yeterlilik dolayısıyla da Eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterlilik için cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, görev yapılan okulun teknolojik altyapısı, mesleki kıdem, görev yapılan kurum türü gibi değişkenler belirleyici olarak karşımıza çıkmaktadır (Çetin ve Güngör, 2014; Ulaş ve Ozan, 2010). Tüm bunlar düşünüldüğünde, öğretmenlerin bilgisayar ve teknolojiye yönelik öz yeterlilikleri ve bu yeterliliklerin artırılması büyük önem taşımaktadır.

Eğitim teknolojilerinin etkili ve verimli kullanımını sağlamak amacıyla ISTE tarafından eğitimde teknoloji kullanımı sürecinin paydaşlarına (öğretmen, öğrenci, yönetici, teknoloji koçları ve bilgisayar bilimi eğiticileri) yönelik çeşitli standartlar önerilmiştir (Orhan, Kurt, Ozan, Som-Vural ve Türkan, 2014). Bu standartlar ışığında öğretmenlerin öz-yeterliliklerinin belirlenmesi alan yazına önemli katkılar sunacaktır.

Eğitimde teknolojinin önemi üzerinde durulan ülkemizde, söz konusu araştırmalardan da yola çıkarak, aktif olarak görev yapan Van ilindeki öğretmenlerin eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterliklerinin belirlenmesi ve bazı değişkenlere göre karşılaştırmaların yapılması önemli veriler sunacaktır.

1.1. Amaç

Bu çalışmanı amacı, Van ilindeki öğretmenlerin eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterliklerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bunun paralelinde öğretmenlerin eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterlikleri cinsiyete, yaşa, öğrenim durumuna, okulda etkileşimli tahta bulunup bulunmama durumuna, okulda internet bağlantısı bulunup bulunmama durumuna, görev yılına, sosyal ağ kullanıp kullanmama durumuna, branşa, görev yapılan ilçeye ve okul/kurum türüne göre karşılaştırılmıştır.

2. YÖNTEM

Araştırma ilişkisel tarama deseninde yürütülmüştür. İlişkisel tarama modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar,2016).

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Van ilinde görev yapan tüm öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu ise, Van ilinin güneyde Çatak, kuzeyde Muradiye ve merkezde İpekyolu, Tuşba ve Edremit ilçelerinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Toplamda 266 öğretmenden veri toplanmıştır.

2.2. Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm demografik bilgileri ölçen sorulardan, ikinci bölüm ise Şimşek ve Yazar (2016) tarafından geliştirilen Eğitim Teknolojisi Standartlarına Yönelik Öz-Yeterlik Ölçeği (ETSYÖ) maddelerinden oluşmaktadır. Ölçek geliştirilirken ISTE (2008) tarafından öğretmen ve öğretmen adayları için belirlenen uluslararası eğitim teknolojisi standartları referans alınmıştır. Ölçeğin beş boyutlu yapısı hem öğretmenlerden, hem de öğretmen adaylarından toplanan verilerle iki farklı doğrulayıcı faktör analizi yapılarak test edilmiştir. Gerçekleştirilen her iki doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre de kabul edilebilir ve iyi uyum değerleri elde edilmiştir. Dolayısıyla sınanan modelin uygun olduğuna karar verilmiştir. Cronbach Alpha değerleri tüm ölçek için 0.95; birinci faktör için 0.83; ikinci faktör için 0.87; üçüncü faktör için 0.77; dördüncü faktör için 0.78; beşinci faktör için 0.85 olarak tespit edilmiştir.

2.1. Verilerin Analizi

Çalışma kapsamında elde edilen veriler üzerinde Kolmogorov-Smirnov testi ile normallik varsayımı sınanmıştır. Analiz sonucuna göre verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir ($p<0.05$). Bundan hareketle verilerin analizinde non-parametrik istatistiklerden Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H testleri kullanılmıştır.

3. BULGULAR

ETSYÖ sonuçlarına göre Van ilinde görev yapmakta olan öğretmenlerin eğitim teknolojisi standartları öz-yeterlikleri yüksek düzeydedir ($\overline{x}$= 4.0952).

Çalışmaya 143 kadım, 123 erkek öğretmen katılmıştır. Öğretmenlerin cinsiyete göre ETSYÖ ölçümleri arasında anlamlı fark yoktur ($p=0.932$).

Örneklem grubunda 20-25 yaş arası 71 kişi, 26-30 yaş arası 111 kişi, 31-35 yaş arası 44 kişi, 36-40 yaş arası 20 kişi ve 41 ve üzeri yaşlardan 20 kişi bulunmaktadır. Yaş' a göre yapılan karşılaştırma sonuçları açısından ETSYÖ ölçümleri arasında anlamlı fark yoktur ($p=0.505$).

Toplam 27 branştan katılımcı bulunmaktadır. Branşa göre ETSYÖ ölçümleri karşılaştırıldığında anlamlı fark bulunmuştur ($p=0.006$). Edebiyat öğretmenlerinin ETSYÖ ölçümleri Bilişim Teknolojileri ($p=0.007$) ve Sınıf öğretmenlerine ($p=0.048$) göre anlamlı derecede daha düşüktür. Diğer branşalar açısından farklılaşma yoktur ($p>0.05$).

Örneklem grubunda ön lisans mezunu 3 kişi, lisans mezunu 238 kişi ve yüksek lisans mezunu 25 kişi bulunmaktadır. Öğretmenlerin öğrenim durumlarına göre ETSYÖ ölçümleri incelendiğinde anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0.372$).

Örneklem grubunda 1-3 yıl arası kıdeme sahip 162 kişi, 4-6 yıl arası 9 kişi, 7-9 yıl arası 22 kişi,10-12 yıl arası 14 kişi, 13 yıl ve üzeri 19 kişi bulunmaktadır. Öğretmenlerin görev yıllarına göre ETSYÖ ölçümleri anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($p=0.524$).

Örneklem grubunda anaokulunda görev yapan 2 kişi, ilkokulda 85 kişi, ortaokulda 78 kişi, lisede 95 kişi, halk eğitim merkezinde 6 kişi bulunmaktadır. Öğretmenlerin okul/kurum türüne göre ETSYÖ ölçümleri incelendiğinde anlamlı fark bulunmuştur. (p=0.011). Farkın kaynağına ilişkin yapılan analiz sonucunda sadece ilkokulda görev yapanların ETSYÖ ölçümlerinin lisede görev yapanlardan anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür (p=0.00029).

Örneklem grubundaki öğretmenlerin 213' ünün çalıştığı okulda etkileşimli tahta bulunmakta iken 53 okulda etkileşimli tahta bulunmamaktadır. Öğretmenlerin okulda etkileşimli tahta bulunup bulunmama durumuna göre göre ETSYÖ ölçümleri incelendiğinde anlamlı fark bulunmamıştır (p=0.457).

Örneklem grubundaki öğretmenlerin çalıştığı 179 okulda internet bağlantısı bulunmakta iken 87 okulda internet bağlantısı bulunmamaktadır. Öğretmenlerin okulda internet bağlantısı bulunup bulunmama durumuna göre göre ETSYÖ ölçümleri farklılaşmamaktadır (p=0.623).

Örneklem grubuna göre 236 öğretmen sosyal ağ kullanmakta iken 30 öğretmen sosyal ağ kullanmamaktadır. Öğretmenlerin sosyal ağ kullanıp kullanmama durumuna göre ETSYÖ ölçümleri incelendiğinde anlamlı fark bulunmamıştır (p=0.615).

Öğretmenlerin ETSYÖ ölçümleri görev yaptıkları ilçelere göre karşılaştırıldığında anlamlı fark bulunmuştur (p=0.004). İpekyolu'nda görev yapanların Çatak' da görev yapanlardan (p=0.016); Edremit'te görev yapanların Tuşba (p=0.006), Çatak (p=0.001) ve Muradiye'de (p=0.016) görev yapanlardan; Muradiye'de görev yapanların Çatak'da (p=0.031) görev yapanlardan ETSYÖ ölçümleri anlamlı düzeyde yüksektir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin eğitim teknolojisi standartlarına yönelik öz-yeterliklerinin cinsiyete, yaşa, öğrenim durumuna, okulda etkileşimli tahta bulunup bulunmama durumuna, okulda internet bağlantısı bulunup bulunmama durumuna, görev yılına ve sosyal ağ kullanıp kullanmama durumuna göre anlamlı bir farklılık gözlenemezken; branşa, görev yapılan ilçeye ve okul/kurum türüne göre anlamlı bir farklılık gözlenmiştir. Alan yazında yapılan çalışmalarda da bu paralel sonuçlar yer almaktadır.

Ulaş ve Ozan (2010) tarafından yapılan benzer bir çalışmada yaş değişkenine bağlı anlamlı bir farklılık ortaya konulmuştur. Bu çalışma kapsamında yaş, kıdem ve öğrenim durumuna göre farklılaşmanın olmaması katılımcı öğretmenlerin yaş aralığının benzer olmasıyla ve çoğunluğunun lisans mezunu olması durumu ile açıklanabilir.

Öğretmenlerin görev yaptıkları okul/kurum da etkileşimli tahta ve internet bağlantısı bulunup bulunmaması değişkenine göre anlamlı farkın ortaya çıkmaması alan yazın ile tutarlılık göstermektedir. Türel (2012)' ye göre öğretmenlerin Etkileşimli Tahta kullanım yeterlikleri ve

sıklıkları ve alan türleri (sayısal/sözel) arasında anlamlı farklılık yoktur. Sosyal ağ kullanım durumuna göre farklılaşmama ise günümüzde çoğu insanın sosyal ağ kullanabilmesi ve bunun teknoloji öz-yeterliliği için önemli bir değişken olmaktan çıktığı şeklinde yorumlanabilir.

Öğretmenlerin görev yaptıkları kurum türü, branş ve ilçeye göre anlamlı bir farkın ortaya çıktığı görülmektedir. Araştırma yapılan ilçelere ait coğrafi özellikler ve araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okulların fiziki yapısının bu durum üzerinde etkisinin olduğunu düşündürmektedir. Çünkü farklılaşmanın Van'ın merkez ilçelerinde görev yapanlarla uzak ilçelerinde görev yapanlar arasındadır. Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda, ülkemizde eğitim teknolojisi alanındaki standardın belirlenebilmesi için yapılacak çalışmaların çerçevesi genişletilerek devam ettirilebilir. Alan yazında farklı sonuçlar elde edebildiği durumu göz önüne alındığında, kurum türü ve branştaki farklılıklardan yola çıkılarak öğretmenlere bakanlık tarafından eğitim teknolojisi standartlarına uygun hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi önerilebilir. Ayrıca eğitimin bir bütün olduğu gerçeği düşünüldüğünde yapılan çalışma, eğitim ortamının tüm paydaşlarına yönelik olarak da yürütülebilir.

5. KAYNAKLAR

Baş, G. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin eğitsel Internet kullanımı öz yeterlik inançlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, *1*(2), 35-51.

Çağıltay, K. ve Göktaş, Y. (Ed.) (2016). *Öğretim Teknolojilerinin Temelleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Çetin, O. ve Güngör, B. (2014). İlköğretim öğretmenlerinin bilgisayar öz-yeterlik inançları ve bilgisayar destekli öğretime yönelik tutumları. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33*(1), 55-77.

Günüç, S. (2016). *Üniversitelerde Öğrenci Bağlılığı*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi.* Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Orhan, D., Kurt, A. A., Ozan, Ş., Som-Vural, Ş. ve Türkan, F. (2014). Ulusal eğitim teknolojisi standartlarına genel bir bakış**.** *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi. 2*.65-79

Özarslan, Y. (2008). Uzaktan eğitim uygulamaları için açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri. *XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı, ODTÜ, Ankara*, 55-60.

Özçiftçi, M. ve Çakır, R. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve eğitim teknolojisi standartları öz yeterliklerinin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 5*(1), 1-19.

Seferoğlu, S. S. ve Akbıyık, C. (2005). İlköğretim öğretmenlerinin bilgisayara yönelik öz-yeterlik algıları üzerine bir çalışma. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, *19*, 89-101.

Simsek, O., ve Yazar, T. (2016). Education technology standards self-efficacy (ETSSE) scale: A validity and reliability study. *Eurasian Journal of Educational Research*, *63*, 311-334.

Türel, Y. K. (2012). Öğretmenlerin akıllı tahta kullanımına yönelik olumsuz tutumları: Problemler ve ihtiyaçlar. *İlköğretim Online*, *11*(2). 423-439.

Ulaş, A. H. ve Ozan, C. (2010). Sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri açısından yeterlilik düzeyi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14*,(1), 63-84.

Ulucan, H., ve Karabulut, E. O. (2012). Beden eğitimi öğretmen adaylarının eğitim teknolojisi standartları ile ilgili öz-yeterliklerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, *14*(2), 243-248.

Yılmaz, M., Gerçek, C., Köseoğlu, P., ve Soran, H. (2006). Hacettepe üniversitesi biyoloji öğretmen adaylarının bilgisayarla ilgili öz-yeterlik inançlarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *30*, 278-287.